

PEŁNA KULTURA – PUSTE KONTA

RAPORT

Ogólnopolski Związek Zawodowy
Inicjatywa Pracownicza
Warszawa 2019

Ludzie pracujący w sektorze kultury stanowią jedną z najgorzej zarabiających grup zawodowych w Polsce. Winę za to ponoszą politycy wszystkich partii, którzy od lat pozwalają na wyzysk pracowników sektora publicznego.

Zrzeszeni w Komisjach Zakładowych OZZ Inicjatywa Pracownicza zrealizowaliśmy oddolne badanie dotyczące poziomu płac i warunków zatrudnienia w warszawskich publicznych instytucjach kultury. Zebraliśmy dane od 113 instytucji na temat: średniego miesięcznego wynagrodzenia brutto w 2018 roku (również w podziale dla kobiet i dla mężczyzn), mediany miesięcznego wynagrodzenia brutto w 2018 roku, liczby pracowników zatrudnionych na podstawie kodeksu pracy (według stanu na 31.12.2018 r.) oraz liczby osób świadczących pracę za wynagrodzeniem na innej podstawie niż stosunek pracy przez co najmniej 6 miesięcy łącznie w 2018 roku. Wnioski o udostępnienie informacji publicznej wystaliśmy do 119 instytucji z podziałem na organizatora (ministerialne, miejskie, marszałkowskie); 6 z nich nie odpowiedziało albo przestało niepełne informacje. Wszystkie dane prezentujemy w załączonym aneksie.

Mieszkamy i pracujemy w Warszawie, ale celem naszego raportu jest zwrócenie uwagi na problemy wyniszczające pracownice i pracowników wszystkich instytucji kultury w Polsce. Umowy śmieciowe, nadgodziny, niskie płace i realne ubożenie to rzeczywistość nas wszystkich, dlatego żądamy:

- 1. NIE STAĆ NAS NA ŻYCIU!
ZWIĘKSZYĆ WYNAGRODZENIA
ZASADNICZE O 1564 PLN
BRUTTO!**
- 2. CO ROKU ZARABIAMY MNIEJ!
COROCZNA WALORYZACJA
WYNAGRODZEŃ CO NAJMNIEJ
O WSKAŹNIK INFLACJI!**
- 3. RÓWNA PŁACA ZA RÓWNA
PRACĘ! ZMNIEJSZYĆ
ROZPIĘTOŚCI PŁACOWE!**
- 4. ETAT TO ETAT! ZLIKWIDOWAĆ
OUTSOURCING I UMOWY
ŚMIECIOWE!**
- 5. ZAROBKI TO NIE TABU!
WPROWADZIĆ JAWNOŚĆ ZASAD
WYNAGRADZANIA!**

TYLKO WSPÓLNIE MOŻEMY WALCZYĆ O ZMIANĘ TAK POTRZEBNĄ W CAŁYM SEKTORZE KULTURY W POLSCE!

1. NIE STAĆ NAS NA ŻYCIU! ZWIĘKSZYĆ WYNAGRODZENIA ZASADNICZE O 1564 PLN BRUTTO!

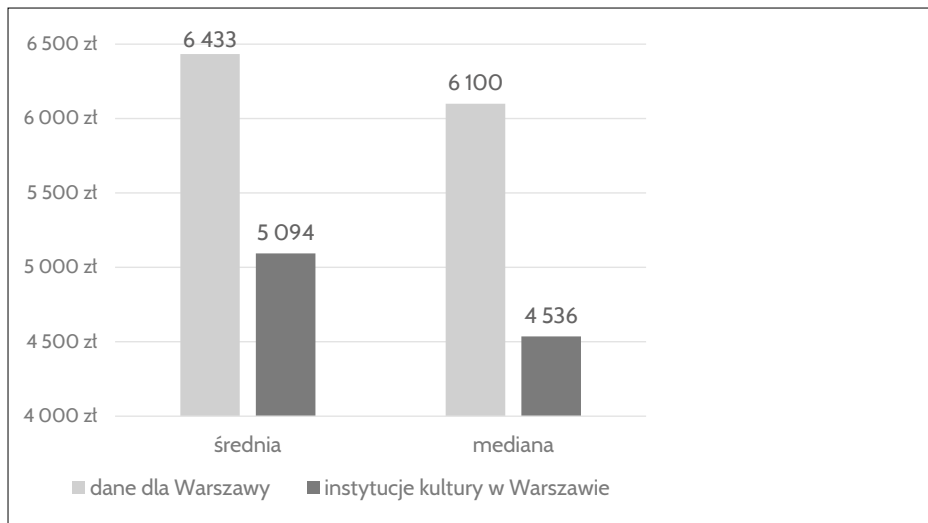
Sytuacja ekonomiczna pracowników i pracownic publicznych instytucji kultury nie różni się niczym od sytuacji innych grup zawodowych w polskim sektorze publicznym: jesteśmy „pracującymi biednymi”. Nasze zarobki pozwalają nam zaledwie na opłacenie mieszkania oraz przeżycie miesiąca. Kupno nowej pary butów lub wyjście do teatru wiąże się dla większości z nas z oszczędzaniem na podstawowych potrzebach życiowych lub wzrostem indywidualnego zadłużenia.

Na pierwszy rzut oka sytuacja być może nie wygląda źle. Nasze dane wskazują, że średnie wynagrodzenie w publicznych instytucjach kultury w Warszawie w 2018 roku wyniosło 5094 zł brutto (czyli około 3616 zł netto przy umowie o pracę). Jest to więc kwota wyższa niż przeciętne wynagrodzenie krajowe w 2018 roku: 4585,03 zł brutto (około 3261 zł netto przy umowie o pracę)¹. Obraz ten komplikuje się jednak, gdy spojrzymy na różnice między wynagrodzeniem w instytucjach kultury podlegających Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Samorządowi Województwa Mazowieckiego oraz Miastu Stołecznemu Warszawa, różnice między przeciętnym wynagrodzeniem krajowym a przeciętnym wynagrodzeniem w Warszawie, wreszcie na bliższą rzeczywistości medianę wynagrodzeń w instytucjach kultury w Warszawie.

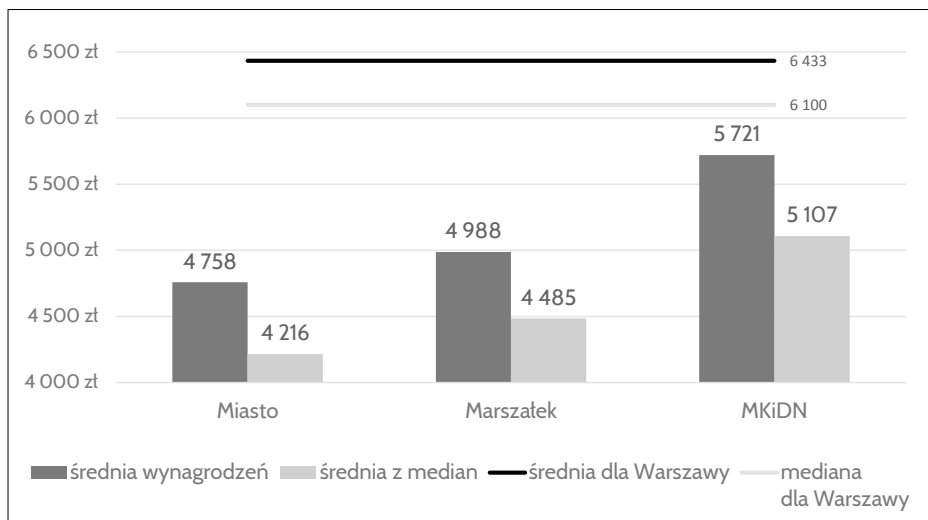
Każda średnia wartość dotycząca zarobków jest zniekształcona przez osoby o najwyższych dochodach (czyli zwykle kadrę kierowniczą, otrzymującą wielokrotność pensji szeregowych pracowników). Dlatego o wiele bardziej wiarygodna i bliższa rzeczywistości jest mediana wynagrodzeń. Według naszych badań uśredniona mediana z poszczególnych publicznych instytucji kultury w 2018 roku w Warszawie wyniosła 4536 zł brutto. 3227 zł netto – tyle lub mniej zarabia 50% z nas, o ile jesteśmy zatrudnieni na umowie o pracę. W tym samym czasie mediana wynagrodzeń w Warszawie wynosiła 6100 zł brutto!²

¹ Dane za GUS: <https://stat.gov.pl/sygnalne/komunikaty-i-obwieszczenia/lista-komunikatow-i-obwieszczen/komunikat-sprawie-przecietnego-wynagrodzenia-w-gospodarce-narodowej-w-2018-roku,273,6.html>

² Karolina Jurczak, Podsumowanie ogólnopolskiego badania wynagrodzeń w 2018 roku, <https://wynagrodzenia.pl/arttykul/podsumowanie-ogolnopolskiego-badania-wynagrodzen-w-2018-roku>

Mediana i średnia wynagrodzeń brutto w warszawskich instytucjach kultury: średnia wynagrodzeń jest o ponad 1300 zł niższa, zaś średnia z median wynagrodzeń w warszawskich instytucjach kultury to zaledwie 76% mediany warszawskiej

Mediana i średnia wynagrodzeń brutto w warszawskich instytucjach kultury według organizatora: średnio pracownicy kultury zarabiają 20–25% mniej niż przeciętna osoba pracująca w Warszawie

Dodajmy do tego różnice między średnią median wynagrodzeń w instytucjach podlegających ministerstwu i instytucjach miejskich: to blisko 1000 zł! (uśredniona mediana wynagrodzeń: 5107 zł brutto w instytucjach ministerialnych, 4485 zł brutto w instytucjach wojewódzkich i 4216 zł brutto w instytucjach miejskich). Najgorzej wynagradzane są osoby zatrudnione w tzw. instytucjach pierwszego kontaktu z kulturą: bibliotekach i domach kultury (uśredniona mediana wynagrodzeń odpowiednio 3971 zł i 4020 zł brutto). Z naszych badań wynika, że łącznie jest to ponad 2900 osób, z czego 72,4% to kobiety. Warto zwrócić uwagę, że wraz ze wzrostem zatrudnienia kobiet spada średnia oraz mediana wynagrodzeń. Nieproporcjonalnie niskie zarobki w sferze publicznej mogą więc wynikać po części z faktu, iż chodzi tu o zawody wysoce sfeminizowane. To jawna dyskryminacja płacowa.

Nieakceptowalne jest to, że wskutek neoliberalizacji publicznych instytucji kultury wymaga się od nas wykonywania coraz więcej nakładających się na siebie obowiązków oraz elastycznego czasu pracy, a jednocześnie zezwala na postępującą pauperyzację nas i naszych rodzin. Dlatego domagamy się wzrostu wynagrodzeń zasadniczych dla osób zarabiających poniżej mediany warszawskiej w wysokości 1564 zł brutto oraz corocznej waloryzacji płac co najmniej o wskaźnik inflacji.

2. CO ROKU ZARABIAMY MNIEJ! COROCZNA WALORYZACJA WYNAGRODZEŃ CO NAJMNIEJ O WSKAŹNIK INFLACJI!

Przeciętne wynagrodzenie brutto w Warszawie w 2017 roku wynosiło 6059,04 zł. W sektorze związanym z kulturą, rozrywką i rekreacją było to 5169,45 zł, pogłębiając odchylenie od przeciętnego wynagrodzenia w Warszawie (w 2016 roku odchylenie to wynosiło –814,81 zł, 2017 roku: –889,59 zł)³. Dane za 2018 rok mówią już o przeciętnym wynagrodzeniu w sektorze

³ Dane za: GUS, Rocznik statystyczny Warszawy, Warszawa 2018, <https://warszawa.stat.gov.pl/dane-o-wojewodztwie/stolica-wojewodztwa/wynagrodzenia/>.

przedsiębiorstw na poziomie 6433,00 zł brutto⁴, a w informacjach medialnych coraz częściej czytamy o najwyższych płacach w Warszawie.

Niestety, wzrost płac nie dotyczy instytucji kultury. Pracownicy i pracownice w Warszawie muszą za to na co dzień mierzyć się z rosnącymi kosztami życia. Żeby je zobrazować, przygotowaliśmy zestawienie miesięcznych wydatków dla jednej osoby na najbardziej podstawowym poziomie.

RODZAJ KOSZTU	KWOTA	UWAGI
wynajem mieszkania	2156	średnia cena wynajmu mieszkania do 38 m ² , za: https://www.bankier.pl/wiadomosc/Ceny-ofertowe-wynajmu-mieszkan-styczen-2019-Raport-Bankier-pl-7637378.html
media	120	opłaty za wodę, prąd, gaz (1 os./miesiąc)
wyżywienie	900	30 zł × 30 dni
chemia	100	proszek do prania, środki czystości itp.
podstawowa higiena i pielęgnacja	70	szampon, pasta do zębów, fryzjer itp.
bilet 30-dniowy na komunikację miejską	110	1 strefa, normalny
internet	50	abonament miesięczny
telefon	40	abonament miesięczny
odzież	83	ok. 1000 zł rocznie, szacunek za: https://financer.com/pl/polak-wydaje-na-mode-cztery-razy-mniej-niz-brytyjczyk/
14-dniowe wakacje w Polsce	175	2100 zł rocznie
rozrywka, rekreacja	145	sport, abonamenty internetowe, wyjście do kina itp.
SUMA:	3949	3949 zł netto, czyli ok. 5572 zł brutto przy umowie o pracę

Do zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych w Warszawie niezbędny jest miesięczny dochód w wysokości 3949 zł netto, co przy umowie o pracę wynosi ok. 5572 zł brutto. Przypomnijmy jednak, że jest to szacunek dla osoby zdrowej (nie muszącej ponosić kosztów związanych z leczeniem) oraz pozwalający jedynie na godne przeżycie z miesiąca na miesiąc, a więc niezakładający żadnych oszczędności na wypadek nieprzewidzianych wydatków (np. naprawa sprzętu AGD, kupno komputera). Jest to kwota o ponad 1000 zł wyższa od uśrednionej mediany zarobków w publicznych instytucjach kultury w Warszawie.

Sytuacja ta przy braku corocznej waloryzacji płac sprawia, że realnie ubożejemy. W sytuacjach losowych skazuje nas na pomoc wzajemną lub zadłużenie. Nie możemy się na to dłużej zgadzać!

3. RÓWNA PŁACA ZA RÓWNA PRACĘ! ZMNIEJSZYĆ ROZPIĘTOŚCI PŁACOWE!

Jednym z czynników o znaczącym wpływie na utrzymywanie się niskich zarobków i dysproporcje płacowe jest brak jawnego i przejrzystego systemu wynagradzania pracowników. Nietransparentna strategia płacowa to najprostsze narzędzie polityki „dziel i rządź”, stosowanej szeroko przez polskich pracodawców. Ta sytuacja dotyczy również sektora publicznego, w tym wielu instytucji kultury.

Realia płacowe, na które wskazuje nasze badanie, stanowią dobitny przykład, czym skutkuje brak jakichkolwiek regulacji systemu wynagrodzeń. O ile w przypadku niektórych grup zawodowych zasady płac są dość precyzyjnie określone przez nadrzędne ministerstwo z uwzględnieniem kwalifikacji, stażu pracy, pełnionych funkcji, o tyle w publicznych instytucjach kultury panuje absolutna uznaniowość wysokości wynagrodzeń. Pozwala to na utrzymywanie pensji nieadekwatnie niskich względem średniej krajowej czy przeciętnych kosztów życia, kształtowanie się nieuzasadnionych nierówności zarówno w obrębie danej instytucji, jak i pomiędzy nimi, a nawet na nadużycia w postaci nieproporcjonalnie wysokich zarobków kadry zarządzającej względem pozostałych pracowników.

4 Dane za GUS: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/tablica>

Na wspomniane dysproporcje jasno wskazują liczby zawarte w naszym raporcie. Kwoty średniego miesięcznego wynagrodzenia w instytucjach kultury finansowanych przez ministerstwo wahają się od 3888,04 zł brutto w Teatrze Narodowym do 11 572 zł brutto w Studiu Filmowym „Zebra”. Natomiast w instytucjach miejskich zarabia się średnio od 3324 zł brutto w PROMie Kultury Saska Kępa do 8393,41 zł brutto w Stołecznej Estradzie.

Argumenty, że tak ogromne różnice wiążą się z odmiennym charakterem instytucji, strukturą zatrudnienia, obszarem działalności, są nieprzekonujące, zwłaszcza gdy porównamy płace w instytucjach kultury o podobnym profilu działalności i opłacane z tego samego źródła. Za przykład weźmy instytucje ministerialne dedykowane sztuce: Muzeum Sztuki Nowoczesnej płaci swoim pracownikom średnio 7091,01 zł brutto, Zachęta Narodowa Galeria Sztuki – 5399,33 zł brutto, podczas gdy Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski – 4497 zł brutto, a Muzeum Narodowe jedynie 4362,09 brutto.

Z kolei skalę rozwarstwienia płac wśród stołecznych teatrów widać, porównując Teatr Komedia (ze średnim wynagrodzeniem 7381,68 zł) z Teatrem Ochota (średnia: 4196,20 zł) czy Teatrem Syrena (średnia: 3480,23 zł). W przypadku miejskich domów kultury najlepiej zarabia się na Bielanach (Bielański Ośrodek Kultury ze średnim wynagrodzeniem 5508 zł), a najgorzej na Pradze Południe (wspomniany już PROM Kultury Saska Kępa) i w dzielnicy Wesola (Ośrodek Kultury w Dzielnicy Wesola m.st. Warszawy ze średnią 3367 zł).

Przyczyniający się do nierówności płacowych problem z transparentnością wynagrodzeń w polskim sektorze kultury nie jest oczywiście odosobnionym przypadkiem. O jego skali świadczy choćby akcja amerykańskich pracowników kultury: Arts + All Museums Salary Transparency 2019. Od początku czerwca tego roku w ogólnodostępnym pliku google już kilka tysięcy osób podało wysokość swojego wynagrodzenia, by zwrócić uwagę na skandalicznie niskie zarobki w tym sektorze, również w prestiżowych instytucjach, oraz ich skrajne rozwarstwienie. W myśl tej inicjatywy ujawnianie płac ma być kluczowym krokiem w kierunku poprawy sytuacji finansowej osób realizujących się zawodowo w obszarze kultury i sztuki oraz narzędziem walki o sprawiedliwsze zasady wynagradzania.

Czy szokująca skala rozpiętości płacowych w publicznych instytucjach kultury ma jakiegokolwiek uzasadnienie? Nie. Zarówno ministerstwo, jak i samorządy finansujące

działalność instytucji kultury powinny wprowadzić jawny (w drodze dostępu do informacji publicznej) oraz przejrzysty system wynagrodzeń.

4. ETAT TO ETAT! ZLIKWIDOWAĆ OUTSOURCING I UMOWY ŚMIECIOWE!

Instytucje kultury, podobnie jak pozostałe instytucje publiczne, zatrudniają wiele osób, nie gwarantując im godnych warunków pracy i godziwego wynagrodzenia. Wykorzystując dopuszczalne przepisami rozwiązania, zlecają wykonywanie zadań koniecznych do funkcjonowania instytucji firmom zewnętrznym, nadużywają umów cywilno-prawnych, umów o świadczenie usług przez tzw. samozatrudnionych oraz umów o pracę na czas określony. Najczęściej zlecane w ramach outsourcingu są ochrona i sprzątanie, ale nie tylko. IT, księgowość, sprawy kadrowe czy obsługa klienta to też obszary, w których firmy zewnętrzne zastępują pracowników instytucji publicznych. Efekt? W publicznych instytucjach kultury na co dzień pracują rzesze osób, które nie mają szans na zarobki większe niż minimalne wynagrodzenie krajowe, niepewne, czy za kilka miesięcy nadal będą pracować w tym samym miejscu.

Ta niepewność towarzyszy również osobom zatrudnianym bezpośrednio przez daną instytucję, ale na umowach cywilno-prawnych lub na tzw. samozatrudnieniu. Od projektu do projektu, od wydarzenia do wydarzenia, czasem nawet latami, ale bez żadnej gwarancji, że pracodawca po zakończeniu obecnego kontraktu jednak nie zmieni zdania i nie zakończy współpracy. Tak długo jak dokumentacja formalna jest poprawna, żadna instytucja państwowa powołana w celu sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem praw pracowniczych nie ma możliwości zweryfikowania zgodności dokumentacji ze stanem faktycznym. Niestety, nawet uchybienia czy jawne nadużywanie umów cywilno-prawnych nie spotyka się z interwencją takich instytucji jak Państwowa Inspekcja Pracy. Od wejścia ustawy o minimalnym wynagrodzeniu godzinowym PIP co prawda kontroluje również umowy cywilno-prawne, ale wybiórczo i wyłącznie pod kątem wysokości stawek godzinowych. Nie ma też skutecznych narzędzi, aby wymusić na pracodawcy uznanie stosunku pracy i zmiany formy

zatrudnienia osoby, co do której PIP miałyby pewność, że ten stosunek pracy realnie istnieje.

Ze 113 instytucji objętych naszym badaniem tylko 16 zadeklarowało, że ani jedna osoba nie świadczyła „pracy za wynagrodzeniem na innej podstawie niż stosunek pracy przez co najmniej 6 miesięcy łącznie w 2018 roku”. Wśród tych instytucji jest jednak np. Muzeum POLIN, które – jak wynika z danych pozyskanych przez OZZ IP – zatrudnia na podstawie rocznych umów zleceń ponad 100 osób w roli przewodników i edukatorów oraz Instytut Adama Mickiewicza, który od lat jest znany w środowisku jako pracodawca, który „wypycha” swoich pracowników na samozatrudnienie. Pokazuje to zarówno skalę problemu, jak i stosunek instytucji do osób zatrudnionych w ten właśnie sposób.

Osoby zatrudnione na umowach cywilno-prawnych, często kluczowe dla funkcjonowania instytucji, są przez pracodawców traktowane jak osoby spoza zespołu. Tym samym są pozbawione podstawowych praw pracowniczych: gwarancji odpoczynku dobowego i tygodniowego, płatnego urlopu, dostępu do świadczeń socjalnych czy proporcjonalnych do zarobków świadczeń ZUS w przypadku dłuższej choroby lub urlopu macierzyńskiego. Czas przepracowany na umowach cywilno-prawnych nie wlicza się do stażu pracy. Ta forma zatrudnienia ogranicza również możliwość awansu zawodowego i finansowego, dostęp do szkoleń i szanse na rozwój swoich kompetencji; pozbawia ponadto dostępu do dodatkowych benefitów oferowanych pracownikom etatowym.

Pracodawca odsuwa od siebie odpowiedzialność za sytuację zawodową i bytową osób, które zatrudnia na umowach cywilno-prawnych, często tłumacząc swoje decyzje ograniczonym budżetem na wynagrodzenia czy brakiem możliwości zwiększenia zatrudnienia etatowego. Są to ograniczenia wynikające z założeń budżetowych i organizacyjnych narzucanych instytucjom publicznym przez organizatorów: ministerstwo, miasto i urząd marszałkowski. Organizatorzy ci ignorują potrzeby zwiększenia nakładów na zatrudnienie, jednocześnie oczekując wysokich wskaźników frekwencji i dochodów z biletów. Tych jednak nie da się osiągnąć bez dodatkowej pracy, którą instytucje kultury mogą jedynie zlecać, bo mają zablokowane fundusze wynagrodzeń. W ten sposób koło się zamyka.

Po zmianach w prawie pracy wprowadzających pełne oskładkowanie umów zleceń koszty pracodawcy nie różnią się wiele czy to przy zatrudnieniu na umowach

cywilno-prawnych, czy na etacie. Oskładkowanie umów zleceń oraz konieczność zatrudniania pracowników przez agencje pracy tymczasowej na podstawie umów o pracę znacznie zwiększyły koszty outsourcingu, tak że korzyść ekonomiczna ze stosowania tego typu rozwiązań jest pozorna. Jednocześnie zdarza się, że ci sami pracownicy, przywiązani do danej instytucji, pracują regularnie na jej rzecz, zmieniając pracodawcę-pośrednika. Potwierdza to, że często outsourcing jest fikcyjnym rozwiązaniem stosowanym wyłącznie dla wygody zamawiającego. Mimo to duża część instytucji publicznych nadal stosuje rozwiązania niekorzystne dla pracowników. Patologiczny jest cały system, który nie zmienia się wyłącznie przez inercję, nie zaś ze względu na realne korzyści.

Instytucje realizujące swoje działania z pieniędzy publicznych powinny być wzorem w zakresie przestrzegania prawa i dobrych praktyk. Ze względu na swój szczególny charakter instytucje kultury, odwołujące się w swych statutach do rozwoju społeczeństwa polskiego, dbania o jego dobrobyt i zachowanie dziedzictwa, powinny szczególnie dbać, aby ta odpowiedzialność była obecna na wszystkich poziomach ich własnej działalności – przede wszystkim w sposobie zatrudniania osób pracujących na rzecz kultury. Praca to towar! Domagamy się bezpośredniego zatrudnienia osób świadczących pracę na rzecz instytucji kultury i rezygnacji z umów z pośrednikami.

5. ZAROBKI TO NIE TABU! WPROWADZIĆ JAWNOŚĆ ZASAD WYNAGRADZANIA!

Nieokreślanie w ogłoszeniach rekrutacyjnych wysokości proponowanego wynagrodzenia, utrudniony dostęp do informacji na temat widetek płacowych na poszczególnych stanowiskach w danym miejscu pracy, wywieranie nacisku na pracowników, by wysokość zarobków traktować jako temat tabu, to praktyki nieobce wielu instytucjom kultury, prowadzące do manipulacji zatrudnionymi, stosowania wyzysku i dyskryminacji płacowej.

Jako osoby zatrudnione w sektorze kultury domagamy się, by organy władzy, tak samorządowej, jak państwowej, wymagały i skutecznie egzekwowały od

podległych im instytucji zasady służące transparentności wynagrodzeń. Oto podstawowe rozwiązania, bez zastosowania których nie może być mowy o sprawiedliwym podziale płac:

- Stosowanie przez każdego pracodawcę klarownych zasad wyliczania wysokości wynagrodzeń względem pełnionej funkcji, kwalifikacji, stażu pracy.
- Obowiązkowe zamieszczanie informacji o proponowanym wynagrodzeniu lub precyzyjnych widełkach płacowych dla danego stanowiska we wszystkich ogłoszeniach o pracy.
- Powszechny dostęp do informacji o widełkach płacowych obowiązujących w danej instytucji z rozróżnieniem na poszczególne stanowiska, w tym publikowanie tych informacji w ogólnodostępnych kanałach jak Biuletyn Informacji Publicznej.
- Regularne raportowanie (w trybie informacji publicznej) w sprawie średniego wynagrodzenia, mediany płac oraz wysokości zarobków kadry zarządzającej, w tym dyrekcji.
- Niedopuszczanie do zawierania klauzul o tajności wynagrodzenia w umowach o pracę oraz wprowadzania zapisów o poufności informacji dotyczących płac w regulaminach pracy, regulaminach wynagrodzeń oraz wszelkich wewnętrznych zarządzeniach zakładu pracy.

W wielu krajach zachodnioeuropejskich podejmuje się realne kroki w kierunku przejrzystości systemów płac. W Wielkiej Brytanii informowanie o proponowanej kwocie wynagrodzenia w ogłoszeniach o pracy jest standardem. Niemieckie prawo nakłada na pracodawców obowiązek informowania o medianie wynagrodzeń z rozróżnieniem na stanowiska (firmy powyżej 200 osób), jak również przedstawiania stosunku siatki płac do np. kryteriów płciowych (powyżej 500 zatrudnionych). Natomiast w Norwegii, Szwecji i Finlandii dane dotyczące zarobków nawet poszczególnych osób są powszechnie dostępne. W tych krajach świadomość korzyści płynących z jawności wynagrodzeń osiągnęła poziom pozwalający na wprowadzenie praktycznych i skutecznych rozwiązań.

Skoro wynagrodzenia pracowników instytucji kultury opłacane są z pieniędzy publicznych, uregulowanie tej kwestii powinno stanowić priorytet organów władzy, dając tym samym przykład pracodawcom z sektora prywatnego.

ANEKS

Aneks zawiera odpowiedzi na pytania zawarte we wniosku o dostęp do informacji publicznej:

1. Jakiego było średnie miesięczne wynagrodzenie brutto, bez uwzględnienia nagród i odpraw, w 2018 roku?
2. Jaka była mediana przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto, bez uwzględnienia nagród i odpraw, w 2018 roku?
3. Jakiego było średnie miesięczne wynagrodzenie brutto, bez uwzględnienia nagród i odpraw, w 2018 roku dla kobiet?
4. Jakiego było średnie miesięczne wynagrodzenie brutto, bez uwzględnienia nagród i odpraw, w 2018 roku dla mężczyzn?
5. Ile kobiet było zatrudnionych na podstawie kodeksu pracy na dzień 31.12.2018?
6. Ilu mężczyzn było zatrudnionych na podstawie kodeksu pracy na dzień 31.12.2018?
7. Ile osób świadczyło pracę za wynagrodzeniem na innej podstawie niż stosunek pracy przez co najmniej 6 miesięcy łącznie w 2018 roku?

lp.	nazwa instytucji	organizator	forma	1. średnia (PLN)	2. mediana (PLN)	3. średnia/kobiety (PLN)	4. średnia/mężczyźni (PLN)	5. etaty kobiety	6. etaty mężczyźni	7. nie etat
-----	------------------	-------------	-------	------------------	------------------	--------------------------	----------------------------	------------------	--------------------	-------------

MINISTERIALNE INSTYTUCJE KULTURY

1	Biblioteka Narodowa	ministerialna	biblioteka	4158,17	3708,95	4228,36	4111,94	524	329	4
2	Biuro Programu „NIEPODLEGŁA”	ministerialna	inne	5896,00	5538,50	4653,00	7733,00	17	7	3
3	Centrum Sztuki Współczesnej – Zamek Ujazdowski	ministerialna	muzeum, galeria	4497,00	4284,00	4653,00	4243,00	53	29	14
4	Filharmonia Narodowa w Warszawie	ministerialna	filharmonia, orkiestra	5588,83	5247,26	5053,71	6051,44	137	152	60
5	Filmoteka Narodowa – Instytut Audiowizualny	ministerialna	inne	5402,00	4800,00	5480,00	5264,00	137	78	30
6	Instytut Adama Mickiewicza	ministerialna	inne	5976,00	5949,62	5583,09	7106,49	66	21	0
7	Instytut Europejskiej Sieci Pamięć i Solidarność	ministerialna	inne	5474,10	5214,97	6121,24	5244,43	16	6	11
8	Instytut Muzyki i Tańca w Warszawie	ministerialna	inne	6609,00	6491,00	6046,00	8611,00	10	3	24
9	Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszeńskiego w Warszawie	ministerialna	inne	4958,95	4640,83	4933,41	5137,70	33	5	55
10	Muzeum Getta Warszawskiego	ministerialna	muzeum, galeria	7791,59	6383,50	7649,10	6995,76	8	6	1
11	Muzeum Historii Polski w Warszawie	ministerialna	muzeum, galeria	5870,97	4702,56	5070,04	6972,24	49	39	25
12	Muzeum Historii Żydów Polskich Polin	ministerialna	muzeum, galeria	5243,87	4935,00	5019,79	5780,32	118	50	0
13	Muzeum Jana Pawła II i Prymasa Wyszyńskiego	ministerialna	muzeum, galeria	6188,64	6236,55	5691,38	6891,58	15	10	6
14	Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie	ministerialna	muzeum, galeria	5513,91	4952,51	5839,52	5168,27	130	121	42
15	Muzeum Narodowe w Warszawie	ministerialna	muzeum, galeria	4362,09	3989,65	4219,71	4572,47	223	157	65

lp.	nazwa instytucji	organizator	forma	1. średnia (PLN)	2. mediana (PLN)	3. średnia/kobiety (PLN)	4. średnia/męż- czyźni (PLN)	5. etaty kobiety	6. etaty mężczyźni	7. nie etat
16	Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie	ministerialna	muzeum, galeria	4472,63	4080,00	4483,44	4253,51	82	75	110
17	Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie	ministerialna	muzeum, galeria	7091,01	6131,25	6747,82	7680,21	29	17	17
18	Narodowe Centrum Kultury	ministerialna	inne	6225,61	5207,19	6006,24	6878,07	84	28	88
19	Narodowe Muzeum Techniki w Warszawie	ministerialna	muzeum, galeria	4672,04	4681,83	4782,73	5084,25	10	12	0
20	Narodowy Instytut Architektury i Urbanistyki	ministerialna	inne	6936,20	5630,00	6461,00	7819,00	12	5	1
21	Narodowy Instytut Dziedzictwa	ministerialna	inne	4399,53	4403,55	4304,03	4547,22	138	86	13
22	Narodowy Instytut Fryderyka Chopina	ministerialna	inne	5567,00	5116,00	5633,00	5514,00	62	42	0
23	Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów	ministerialna	inne	6164,14	5541,00	6011,00	6340,95	23	18	6
24	Narodowy Instytut Polskiego Dziedzictwa Kulturowego za Granicą „Polonika”	ministerialna	inne	7558,00	5650,00	7796,00	7934,00	15	7	4
25	Państwowy Instytut Wydawniczy	ministerialna	inne	7350,00	7080,00	7120,00	7580,00	9	9	4
26	Polska Opera Królewska	ministerialna	teatr, opera	5434,94	2717,47	6201,27	6435,37	78	64	32
27	Polska Orkiestra Sinfonia Iuventus im. Jerzego Semkowa	ministerialna	filharmonia, orkiestra	3911,92	3600,00	4003,56	3776,31	49	32	2
28	Studio Filmowe „Kadr”	ministerialna	instytucja filmowa	8544,00	8298,00	8501,00	8574,00	5	7	4
29	Studio Filmowe „Tor”	ministerialna	instytucja filmowa	6240,00	4414,00	5164,00	9466,00	6	2	1
30	Studio Filmowe „Zebra”	ministerialna	instytucja filmowa	11572,00	10433,00	10756,00	14684,00	6	5	0
31	Studio Miniatur Filmowych	ministerialna	instytucja filmowa	3956,00	3500,00	3180,00	5250,00	5	3	2
32	Teatr Narodowy	ministerialna	teatr, opera	3888,04	3888,79	3821,50	3939,41	112	143	13
33	Teatr Wielki – Opera Narodowa	ministerialna	teatr, opera	4541,77	4003,18	4337,18	4736,95	522	541	39
34	Wytwórnia Filmów Dokumentalnych i Fabularnych	ministerialna	instytucja filmowa	5332,74	4700,00	5496,43	5195,93	56	67	15
35	Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki	ministerialna	muzeum, galeria	5399,33	4687,00	5687,00	4720,62	46	18	38

lp.	nazwa instytucji	organizator	forma	1. średnia (PLN)	2. mediana (PLN)	3. średnia/kobiety (PLN)	4. średnia/męż- czyźni (PLN)	5. etaty kobiety	6. etaty mężczyźni	7. nie etat
36	Zamek Królewski w Warszawie – Muzeum. Rezydencja Królów i Rzeczypospolitej	ministerialna	muzeum, galeria	4390,60	4166,82	4269,03	4520,87	160	138	39
37	Żydowski Instytut Historyczny im. Emanuela Ringelbluma	ministerialna	muzeum, galeria	4485,94	3955,00	4398,89	4680,82	52	24	6
MIEJSKIE INSTYTUCJE KULTURY										
38	Bemowskie Centrum Kultury w Dzielnicy Bemowo m.st. Warszawy	miejska	dom kultury	4970,30	4560,53	4967,99	4972,61	22	13	55
39	Białołęcki Ośrodek Kultury	miejska	dom kultury	4725,49	4314,08	4723,71	4728,04	26	14	30
40	Biblioteka Publiczna im. W. J. Grabskiego w Dzielnicy Ursus m.st. Warszawy	miejska	biblioteka	4554,24	4388,49	4703,74	3171,30	37	4	1
41	Biblioteka Publiczna im. Jana Pawła II w Dzielnicy Rembertów m.st. Warszawy	miejska	biblioteka	4387,17	4437,16	4376,43	4387,71	16	2	0
42	Biblioteka Publiczna im. Juliana Ursyna Niemcewicza w Dzielnicy Ursynów m.st. Warszawy	miejskie	biblioteka	4245,00	brak odpowiedzi			75	4	0
43	Biblioteka Publiczna im. Księdza Jana Twardowskiego w Dzielnicy Praga-Północ	miejska	biblioteka	3828,95	3783,60	3895,14	3529,97	46	11	1
44	Biblioteka Publiczna im. Zygmunta Łazarskiego w Dzielnicy Mokotów m.st. Warszawy	miejska	biblioteka	4610,00	2305,00	4944,00	4276,00	101	28	14
45	Biblioteka Publiczna w Dzielnicy Bemowo m.st. Warszawy	miejska	biblioteka	4826,40	4196,00	4702,86	5140,89	38	9	0
46	Biblioteka Publiczna w Dzielnicy Białołęka m. st. Warszawy	miejska	biblioteka	4331,20	3200,00	4128,60	4991,20	45	9	0
47	Biblioteka Publiczna w Dzielnicy Ochota m.st. Warszawy	miejska	biblioteka	3971,67	4089,00	3906,97	4149,00	70	8	0
48	Biblioteka Publiczna w Dzielnicy Praga - Południe m.st. Warszawy	miejska	biblioteka	4224,66	4303,05	4189,84	4323,15	96	15	0
49	Biblioteka Publiczna w Dzielnicy Śródmieście m.st. Warszawy	miejska	biblioteka	4318,14	4536,83	4303,89	4530,55	130	16	0

lp.	nazwa instytucji	organizator	forma	1. średnia (PLN)	2. mediana (PLN)	3. średnia/kobiety (PLN)	4. średnia/męż- czyźni (PLN)	5. etaty kobiety	6. etaty mężczyźni	7. nie etat
50	Biblioteka Publiczna w Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy	miejska	biblioteka	4567,59	3633,16	4555,74	4678,71	77	9	0
51	Biblioteka Publiczna w Dzielnicy Wawer m.st. Warszawy	miejska	biblioteka	4397,58	3801,34	4119,69	5338,62	25	9	2
52	Biblioteka Publiczna w Dzielnicy Wesoła m.st. Warszawy	miejska	biblioteka	5010,89	4343,78	4912,82	5697,33	16	2	0
53	Biblioteka Publiczna w Dzielnicy Wilanów m.st. Warszawy	miejska	biblioteka	4294,00	4140,00	4294,00	-	22	0	1
54	Biblioteka Publiczna w Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy	miejska	biblioteka	4860,58	3807,67	5079,43	3960,89	35	8	3
55	Biblioteka Publiczna w Dzielnicy Wola m.st. Warszawy	miejska	biblioteka	4534,63	4554,83	4589,43	4553,82	89	10	0
56	Biblioteka Publiczna w Dzielnicy Żoliborz m.st. Warszawy	miejska	biblioteka	5006,85	4272,42	5010,57	4996,77	22	7	2
57	Bieleński Ośrodek Kultury	miejska	dom kultury	5508,00	5318,00	4977,00	6160,00	21	6	6
58	Biennale Warszawa	miejska	teatr, opera	5538,72	5156,24	5254,20	5846,94	7	8	2
59	Centrum „Łowicka” – Dom Kultury w Dzielnicy Mokotów m.st. Warszawy	miejska	dom kultury	4569,04	3680,80	5264,16	3473,08	12	11	10
60	Centrum Kultury i Aktywności w Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy	miejska	dom kultury	4812,53	5761,50	6230,35	1038,79	7	3	0
61	Centrum Myśli Jana Pawła II	miejska	inne	4874,75	2437,39	4692,70	5275,26	27	14	3
62	Centrum Nauki Kopernik	miejska	inne	5087,40	4609,00	5069,55	5113,45	181	124	150
63	Centrum Promocji Kultury w Dzielnicy Praga - Południe m.st. Warszawy	miejska	dom kultury	5162,20	4574,00	4829,98	5494,86	20	23	59
64	Dom Kultury „Praga” w Dzielnicy Praga-Północ	miejska	dom kultury	5681,75	4856,06	6023,00	3986,50	12	3	61
65	Dom Kultury „Rembertów”	miejska	dom kultury	3938,63	2530,40	3928,71	3952,88	6	5	12
66	Dom Kultury „Śródmieście”	miejska	dom kultury	5088,34	4314,86	5081,84	5104,25	26	10	2
67	Dom Kultury „Świt”	miejska	dom kultury	5168,12	4325,17	5234,39	5067,06	17	12	66

lp.	nazwa instytucji	organizator	forma	1. średnia (PLN)	2. mediana (PLN)	3. średnia/kobiety (PLN)	4. średnia/męż- czyźni (PLN)	5. etaty kobiety	6. etaty mężczyźni	7. nie etat
68	Dom Kultury „Włochy”	miejska	dom kultury	4385,89	4036,43	4947,37	3620,22	31	21	55
69	Dom Kultury „Wygoda” w Dzielnicy Rembertów m.st. Warszawy	miejska	dom kultury	4498,55	2351,51	5087,82	3151,63	6	3	7
70	Dom Kultury „Zacisze”	miejska	dom kultury	5422,33	4080,00	4952,56	3738,73	19	3	38
71	Dom Kultury „Dorożkarnia” w Dzielnicy Mokotów m.st. Warszawy	miejska	dom kultury	3693,46	2780,00	4216,03	2990,01	17	11	5
72	Dom Kultury „KADR” w Dzielnicy Mokotów m.st. Warszawy	miejska	dom kultury	4162,66	4048,31	4007,68	4390,57	17	16	30
73	Dom Spotkań z Historią	miejska	inne	4153,72	4100,00	4189,58	4055,92	30	11	32
74	Dzielnicowy Ośrodek Kultury Ursynów	miejska	dom kultury	4892,85	4800,00	5353,63	4126,30	11	8	4
75	Muzeum Karykatury im. Eryka Lipińskiego w Warszawie	miejska	muzeum, galeria	5378,94	4730,00	5472,87	4909,28	11	2	1
76	Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie	miejskie	muzeum, galeria	brak odpowiedzi						
77	Muzeum Powstania Warszawskiego	miejska	muzeum, galeria	4455,00	4234,00	4306,00	4712,00	96	57	26
78	Muzeum Warszawy ¹	miejska	muzeum, galeria	4841,00	-	4740,00	5070,00	190	78	178
79	Nowy Teatr	miejska	teatr, opera	5643,96	6282,07	5702,37	5588,25	33	35	28
80	Orkiestra Sinfonia Varsovia	miejska	filharmonia, orkiestra	5149,58	5139,08	5141,15	5155,33	46	63	2
81	Ośrodek Kultury Arsus	miejska	dom kultury	4900,37	4092,70	3671,24	4247,95	21	21	26
82	Ośrodek Kultury Ochoty	miejska	dom kultury	4925,24	3950,00	5650,74	4206,16	21	15	1
83	Ośrodek Kultury w Dzielnicy Wesoła m.st. Warszawy	miejska	dom kultury	3367,00	2863,64	3018,00	3966,00	12	5	0
84	Północne Centrum Sztuki – Teatr Komedia	miejska	teatr, opera	7381,68	6579,00	6934,00	8073,00	17	11	brak odpo- wiedzi
85	Prom Kultury Saska Kępa	miejska	dom kultury	3324,00	3500,00	3307,00	3352,00	7	4	1

lp.	nazwa instytucji	organizator	forma	1. średnia (PLN)	2. mediana (PLN)	3. średnia/kobiety (PLN)	4. średnia/mężczyźni (PLN)	5. etaty kobiety	6. etaty mężczyźni	7. nie etat
86	Stużewski Dom Kultury w Dzielnicy Mokotów m.st. Warszawy	miejska	dom kultury	5006,01	4666,82	5468,21	4345,74	10	7	26
87	Staromiejski Dom Kultury	miejska	dom kultury	4617,35	4563,83	4244,29	4990,40	23	12	25
88	Stołeczna Estrada	miejska	inne	8393,41	6072,74	8039,06	8830,74	13	10	1
89	Teatr Ateneum im. Stefana Jaracza	miejska	teatr, opera	4490,32	4098,15	4100,77	4777,67	46	60	17
90	Teatr Baj	miejska	teatr, opera	4943,81	4646,57	5202,92	4587,54	20	15	5
91	Teatr Dramatyczny m.st. Warszawy	miejska	teatr, opera	4634,03	4452,80	4387,32	4905,10	79	77	26
92	Teatr Kwadrat im. Edwarda Dziewońskiego	miejska	teatr, opera	4945,03	4647,00	5029,00	4882,10	31	39	18
93	Teatr Lalek Guliwer	miejska	teatr, opera	4091,86	3562,00	4029,26	4172,67	21	17	2
94	Teatr Lalka	miejska	teatr, opera	4788,98	4597,41	4733,29	4836,24	18	22	1
95	Teatr Muzyczny Roma	miejska	teatr, opera	5129,86	4335,29	5847,08	5038,57	31	20	198
96	Teatr Ochoty – Ośrodek Kultury Teatralnej	miejska	teatr, opera	4196,20	4250,00	4714,00	3615,39	15	8	1
97	Teatr Powszechny im. Zygmunta Hübnera ²	miejska	teatr, opera	5205,43	5102,17	4787,14	5587,35	45	50	28
98	Teatr Rampa – na Targówku	miejska	teatr, opera	5086,77	4000,00	4757,98	5481,28	36	30	210
99	Teatr Rozmaitości	miejska	teatr, opera	5271,72	4843,00	5373,43	5170,01	44	46	9
100	Teatr Studio im. Stanisława Ignacego Witkiewicza	miejska	teatr, opera	5141,42	4585,21	4377,66	5611,39	56	36	9
101	Teatr Syrena	miejska	teatr, opera	3480,23 ³	3310,44	3095,66	3804,21	29	34	106
102	Teatr Współczesny	miejska	teatr, opera	4916,00	4680,00	4932,00	4900,00	49	54	20
103	Teatr Żydowski im. Estery Rachel i Idy Kamińskich – Centrum Kultury Jidysz	miejska	teatr, opera	5203,65	4880,68	5012,01	5291,40	46	32	33
104	Wawerskie Centrum Kultury	miejska	dom kultury	4307,78	3138,80	4301,31	4316,99	43	14	34
105	Wolskie Centrum Kultury	miejska	dom kultury	3794,30	2710,44	3626,74	4048,76	33	brak odpowiedzi	36

lp.	nazwa instytucji	organizator	forma	1. średnia (PLN)	2. mediana (PLN)	3. średnia/kobiety (PLN)	4. średnia/męż- czyźni (PLN)	5. etaty kobiety	6. etaty mężczyźni	7. nie etat
106	Biblioteka Publiczna m.st Warszawy – Biblioteka Główna Województwa Mazowieckiego	województwa	biblioteka	4910,02	brak odpowiedzi			164	58	0
107	Instytut Papieża Jana Pawła II	województwa	inne	4917,28	4754,40	4095,76	6325,60	12	7	2
108	Mazowiecki Instytut Kultury	województwa	dom kultury	5239,89	4674,50	5496,92	4825,85	46	28	20
109	Mazowiecki Teatr Muzyczny imienia Jana Kiepury w Warszawie	województwa	teatr, opera	6063,77	6545,00	6065,91	6059,60	11	7	2
110	Muzeum Azji i Pacyfiku im. Andrzeja Wawrzyniaka w Warszawie	województwa	muzeum, galeria	4819,17	4308,00	4881,08	4694,00	24	11	5
111	Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego w Warszawie	województwa	muzeum, galeria	3966,87	3974,87	3731,24	4121,98	11	17	3
112	Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie	województwa	muzeum, galeria	5140,74	4246,61	4421,60	5929,20	52	30	2
113	Muzeum Niepodległości w Warszawie	województwa	muzeum, galeria	5487,64	4884,51	4804,53	5234,41	33	32	1
114	Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie	województwa	muzeum, galeria	4502,95	4066,86	4723,42	4452,48	22	17	2
115	Państwowe Muzeum Archeologiczne w Warszawie	województwa	muzeum, galeria	brak odpowiedzi						
116	Państwowe Muzeum Etnograficzne w Warszawie	województwa	muzeum, galeria	4825,27	4469,09	4863,53	4712,64	53	18	18
117	Stacja Muzeum	województwa	muzeum, galeria	4894,23	2447,12	4917,20	4577,20	31	32	10
118	Teatr Polski im. Arnolda Szyfmana w Warszawie	województwa	teatr, opera	5521,67	4879,01	4724,56	5083,47	96	94	43
119	Warszawska Opera Kameralna	województwa	teatr, opera	4554,47	4565,64	4423,38	4719,22	79	63	5

- 1 Informacje dot. wynagrodzeń (1-4) dodane po opracowaniu raportu. Odpowiedź udzielona po wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dn. 11.10.2019r.
- 2 Informacje dodane po opracowaniu raportu, na skutek błędu nie uwzględnione w pierwotnej wersji raportu.
- 3 Wynagrodzenie zasadnicze. Po uwzględnieniu honorariów za spektakle (około 270 rocznie) średnie wynagrodzenie pracowników brutto w 2018 roku wyniosło 5058,21 zł (oświadczenia dyrektora Teatru Syrena z dn. 12.11.2019r.).

Raport PEŁNA KULTURA — PUSTE KONTA

Ogólnopolski Związek Zawodowy Inicjatywa Pracownicza

Opracowanie: Komisje Zakładowe OZZ Inicjatywa Pracownicza przy Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski, Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN, Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie, Teatrze Powszechnym im. Zygmunta Hübnera, Zachęcie — Narodowej Galerii Sztuki

Warszawa, październik 2019

OZZ Inicjatywa Pracownicza
ul. Kościelna 4/1A, 60-538 Poznań
www.ozzip.pl
www.facebook.com/InicjatywaPracownicza/
mail: kontakt@ozzip.pl
telefon: 609 486 340

Ogólnopolski Związek Zawodowy Inicjatywa Pracownicza zrzesza pracowników i pracownice bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i podstawę stosunku pracy (umowa o pracę, spółdzielcza umowa o pracę, praca za pośrednictwem agencji pracy tymczasowej, praca na umowy cywilnoprawne i samozatrudnione — o ile osoby te same nie zatrudniają innych pracowników i pracownic).

Jeśli jesteś zainteresowany/a wstąpieniem do związku lub założeniem komisji zakładowej w swoim miejscu pracy/institucji kultury, zapraszamy do kontaktu!

Więcej informacji: <http://www.ozzip.pl/przystap-do-ip>

OGÓLNOPOLSKI ZWIĄZEK ZAWODOWY INICJATYWA PRACOWNICZA